

**О. Я. Дзюблик, І. В. Дзюблик, М. І. Гуменюк, О. В. Кукало, Г. Б. Капітан, О. О. Мухін,
Н. М. Недлінська, Р. Є. Сухін, В. А. Ячник, О. В. Денисова**

АЛГОРИТМ ЕТІОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ГОСТРИХ НЕГОСПІТАЛЬНИХ ІНФЕКЦІЙ НИЖНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України»

ДУ «Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України»

Значна роль вірусних збудників та вірусно-бактеріальних асоціацій в розвитку гострих негоспітальних інфекцій нижніх дихальних шляхів (ГНІНДШ), зокрема гострого бронхіту та негоспітальної пневмонії (НП), та відсутність належно доведених рекомендацій щодо їх своєчасної етіологічної діагностики суттєво впливає на ефективність лікування пацієнтів з цією недугою.

З урахуванням рекомендацій клінічних протоколів надання медичної допомоги хворим на НП (наказ МОЗ України № 128 від 19.03.2007 р.) та гострі респіраторні вірусні захворювання (наказ МОЗ України № 590 від 12.08.2009 р.), які передбачають лабораторне підтвердження вірусно-бактеріальної етіології захворювання в найбільш короткий проміжок часу, пропонується для впровадження в практику лікувально-профілактичних закладів пульмонологічного та терапевтичного профілю алгоритм етіологічної діагностики ГНІНДШ, що розроблений та апробований кафедрою вірусології НМАПО та відділенням технологій лікування неспецифічних захворювань легень НІФП НАМНУ.

Суть алгоритму полягає в одночасному застосуванні трьох різних методичних підходів — класичного бактеріологічного, швидких імуно-хроматографічних (ІХ) тестів та полімеразної

ланцюгової реакції (ПЛР) в реальному часі з використанням мультиплексних вірусно-бактеріальних тест-систем. Додаткове використання поряд із класичним бактеріологічним обстеженням хворого (бактеріоскопія та культуральне дослідження з встановленням чутливості збудників до антибактеріальних препаратів) сучасних лабораторних методів діагностики — швидких ІХ-тестів (перш за все на вірус грипу А і В) та ПЛР в реальному часі з використанням мультиплексних вірусно-бактеріальних тест-систем на найбільш значущі респіраторні збудники (19 вірусних та 7 бактеріальних патогенів) — дозволяє своєчасно провести ранню диференційну діагностику характеру інфекційного процесу та визначити спектр вірусних та бактеріальних етіопатогенів ГНІНДШ.

Застосування цього алгоритму дозволяє значно покращити етіологічну діагностику ГНІНДШ та встановити етіологічний збудник приблизно у 87 % хворих в короткий проміжок часу — від 10–15 хв при застосуванні швидких ІХ-тестів до 8 год при використанні ПЛР-діагностики, що сприяє вчасному призначенню етіотропної терапії та позитивно впливає на ефективність лікування хворих — зменшує кількість ускладнень та скорочує тривалість захворювання.